[illegible] სოციალ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტია · მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა" თვიურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე უკანასკნელზე. კანტორა ღიაა დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34

ფასი 5000 მან.

№ 204

[illegible] 1922 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყოველდღიური გაზეთი

ტრიბუნა

ორგანო მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლუციო პარტიის მთავარი კომიტეტისა.

1922 წლის 1 იანვრიდან თვეში გადაზავნით ღირს 120,000 მანეთი.
ცალკე ნომერი ყველგან 5000 მანეთი.

უფასოდ გაზეთი არავის გაეგზავნება.

ხელის მოწერა მიიღება თვის 1 რიცხვიდან

რედაქციის და კანტორის მისამართი: ტფილისი, სასახლის ქ. № 6.

სამშაბათს ორ მაისს, ზუბალოვის სახელობის სახალხო სახლის შენობაში.

საღამოს 6 საათზე შესდგება სხდომა

ტფილისის აღმასკომის პლენუმისა

დღის წესრიგი: 1. სახალხო განათლების განყოფილების მუშაობა 2. ქალ. ჯანმრთელობის განყოფილების მოღვაწეობა 3. კომუნალურ მეურნეობის განყოფილების მუშაობა 4. პრეზიდიუმის მუშაობა და 5. მიწად-მოქმედების განყოფილების მუშაობა.

ყველა წევრთა და კანდიდატთა გამოცხადება სავალდებულოა.

პრეზიდიუმი.

პირველი მაისი მშრომელთა დღესასწაულია.

დღეს მსოფლიო მაშტაბით გაიმართება წითელი აღლუმი, სარევოლუციო მალების დათვალიერება.

დღეს გაერთიანდება დარღვეული მუშათა ფრონტი. მთელი ქვეყნის მუშები კვლავ ერთი ენით დაილაპარაკებს, საერთო მოთხოვნილებას წამოაყენებს.

გაუმარჯოს მთელი ქვეყნის მშრომელთა სოლიდარობას!

გაუმარჯოს სოციალისტური რევოლიუციის მთლიან ფრონტს!

გაუმარჯოს სოციალიზმს!

გაუმარჯოს სოციალისტურ საბჭოთა მსოფლიო ფედერაციას!

გაუმარჯოს თავისუფალ საქართველოს თავისუფალ ერთა შორის.

მშრომელთა გაერთიანებული ფრონტი და საქართველოს სინამდვილე

დღევანდელი დღე დიადი ისტორიული დღე არის მუშათა კლასისათვის. ამ დღესასწაულის მნიშვნელობა და ღირებულება განუზომელი არის სოციალიზმის განხორციელების საქმეში.

ამ დღეს ხდება მთელი საერთაშორისო მებრძოლი ძალების გადასინჯვა, მათი რიგების დათვალიერება და ახალ ბრძოლისათვის მზადება. წითელი მაისი რევოლიუციონური პროლეტარიატის დღესასწაული არის, რომელიც მოუწოდებს მთელი მსოფლიოს დაჩაგრულთა და მაშვრალთ განახლებული კაცობრიობისათვის ბრძოლისაკენ.

პირველი მაისობა აერთებს და აკავშირებს მუშათა მასებს, ამაგრებს მათ რიგებს და ქმნის სოლიდარობას მებრძოლთა რაზმებში. ეს დღე მუშათა სოლიდარობის დღე არის და ჩვენც გვინდა ამ დიდი ლოზუნგით გამოვიდეთ საქართველოშიც და მოუწოდოთ საქართველოს მშრომელ ხალხს გაერთიანებისა და ერთი მტკიცე მშრომელთა არმიის შესაქმნელად.

საერთაშორისო ომის დასაწყისიდან მშრომელთა კლასის მთლიანობა დაირღვა, როგორც საერთაშორისო მაშტაბში, ისე ნაციონალურ ფარგლებშიაც. მეორე ინტერნაციონალში გაბატონებულმა სოციალ-იმპერიალიზმმა მუშათა კლასში შეიტანა განხეთქილება და მისი დიდი ნაწილი ბურჟუაზიის მონა-მორჩილად გახადა. რეფორმიზმის წყალობითა და მათი მოღვაწეობით გერმანიის კოალიციის მუშა იარაღით ხელში დაუპირისპირდა მოკავშირეთა მუშათა კლასს, როგორც მის მოსისხლე მტერს. ამ გვარად ნაცვლად სოლიდარობისა და ძმობისა საერთაშორისო მუშათა წრეებში ნაციონალურ ნიადაგზე აღმოცენებულმა წინააღმდეგობამ იჩინა თავი; სოციალისტურ კონგრესზე შეხვედრის მაგივრად, რომელიც დანიშნული იყო 1914 წელში, გერმანიის, საფრანგეთის, ინგლისის, ბელგიისა და სხვათა პროლეტარული მასები იარაღით ხელში შეხვდნენ ელზას-ლოთარინგის უღელტეხილში და ლიეჟის მიდამოებში.

მაგრამ მუშათა კლასის გათიშვა არ დამთავრებულა მარტო ამით. თანამედროვე საერთაშორისო რევოლიუციის ეპოქამ ახალი სადემარკაციო ხაზი გაიყვანა მუშათა წრეებში და აქაც იარაღით ხელში დაუპირისპირდნენ სოციალისტები ერთი მეორეს. რეფორმიზმმა თავისი უარყოფითი როლი სოციალური რევოლიუციის პროცესშიაც ითამაშა და თავისი ძალებით ზურგი გაუმაგრა ბურჟუაზიას ძლიერ რევოლიუციონური მოძრაობის დროს, რომელმაც თითქმის მთელი ევროპის სახელმწიფოები მოიცვა და რომელიც განადგურებით ემუქრებოდა კაპიტალისტურს მსოფლიოს. სოციალ-გამყიდველები წითელი ხაზის გადაღმა მხარეზე აღმოჩნდნენ და მათის დახმარებით ბურჟუაზიამ შეინარჩუნა პოლიტიკური ძალა-უფლება.

მაგრამ რევოლიუციონური ენთუზიაზმის ეპოქა წავიდა და დღეს სხვაგვარ პირობებთან გვაქვს საქმე. დღევანდელი პირობები და ობიექტიური გარემოება ისეთს მოთხოვნილებებს უყენებს მუშათა კლასს, ისეთს სამოქმედო გეზს მიითითებს, რომელიც ქმნის პროლეტარიატის გაერთიანებულ პლატფორმას. გათიშული და დანაწილებული პროლეტარული წრეები ერთი მეორეს უნდა დაუპირდაპირდეს და შექმნას ერთი მთლიანი რაზმი თავისი ყოველდღიური პირობების გასაუმჯობესებლად.

დღეს სწორედ ამ პროცესში არის მუშათა მოძრაობის საქმე. კაპიტალის შეტევამ და თანამედროვე ობიექტიურმა გარემოებამ პროლეტარულ მასების გაერთიანებას შეუწყო ხელი. სოციალისტური პარტიებიც იძულებულნი შეიქმნენ ანგარიში გაეწიათ ამ გარემოებისათვის და შეთანხმებული ენით დაეწყოთ ლაპარაკი.

ბერლინის სოციალისტურმა კონფერენციამ, რომელსაც დაესწრნენ სამი ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტების წარმომადგენელნი, ასე თუ ისე ნიადაგი ჩაუყარა სოციალისტურს შეთანხმებულ მოქმედებას.

მაგრამ მთლიანი ფრონტის შექმნას საფუძვლად უდევს არა სოციალისტური პარტიების გაერთიანება, არამედ პროლეტარულ მასის, მშრომელ მასების გაერთიანება. ის, რაც ვერ შესძლო პოლიტიკურმა პარტიებმა, უნდა მოგვცეს პროლეტარიატის მოქმედებამ, მისმა შეგნებულმა ნაბიჯებმა.

ამ გვარად ევროპის სინამდვილეში ნიადაგი შეიქნა პროლეტარიატის გასაერთიანებლად და ეს პროცესი თავისი ტემპით მიმდინარეობს იქ.

როგორი ნიადაგი არის შექმნილი საქართველოს სინამდვილეში ამ მხრივ, მოითხოვს თუ არა ჩვენი პირობები საქართველოს მშრომელი მასის გაერთიანებასა და შეერთებას? თუ ევროპის პირობები დაჟინებით მოითხოვს ამას, მით უფრო საქართველოს სინამდვილე ვერ ასცდება ამ გზას.

ჩვენი ერის რეალური სინამდვილე და მოთხოვნილება დაჟინებით მოითხოვს პროლეტარულ მასების გაერთიანებას და მათს [illegible] გამოსვლას. ქართველი მენშევიკები დღესაც ვერ დარწმუნდნენ იმაში, რომ ჩვენში [illegible] პოლიტიკის წარმოება პირდაპირ დამღუპველი არის ქართველი ერის წარმატებისათვის. ჩვენდა საუბედუროდ, დღესაც საკმაოდ მოზრდილი მასა მშრომელი ხალხისა შეუგნებლად მიჰყვება მენშევიკების პარტიას და ისიც სარგებლობს ამ შემთხვევით და [illegible] ამ ძალას საბჭოთა ხელისუფლების [illegible].

მაგრამ ასეთი პოლიტიკა [illegible] არის ჩვენი პირობების თვის.

და ამ ბრწყინვალე შრომის დღეს, ჩვენ ვაყენებთ საქართველოს მშრომელი მასის გაერთიანების ლოზუნგს ერთი საერთო პლატფორმის გარშემო. ჩვენ მოვუწოდებთ საქართველოს მშრომელ ხალხს გაერთიანებისაკენ საბჭოთა სისტემის გარშემო, პროლეტარიატის პოლიტიკის ბატონობის ირგვლივ.

გაუმარჯოს პროლეტარიატის მთლიან ფრონტს!

გაუმარჯოს საქართველოს მშრომელი ხალხის მთლიანობას, გაუმარჯოს მის ბატონობას საბჭოთა სისტემის ფორმაში.

დამონებულთა დღესასწაული

ისტორია მონათა და ბატონთა დაპირისპირების სინთეზისია. რა ფაქტორი ქმნიდა ამ დაპირისპირებას, ანტაგონიზმს ეს სხვა საკითხია, მაგრამ თვით ეს დაპირისპირება ისტორიული ფაქტია. დღევანდელი დღე ერთი გამოხატულებაა ამ დაპირისპირების. დღეს მრავალი მოედანი და ქუჩა იხილავს ხალხის გროვას, მაგრამ შესცდება ის, ვინც იფიქრებს, რომ ერთი და იგივე გზით მიდის ამ ძალთა დაპირისპირების კონცენტრაციაში ყოველი პიროვნება.

შაბლონიურად, პირველი მაისი მუშათა დღესასწაულად არის ჩათვლილი. ეს სახელწოდება ვერ ამოსწურავს ამ დღის მნიშვნელობას, რადგან პირველი მაისის იდეათა რეალიზაცია არ არის საზოგადოებრივი ცხოვრების ერთი კლასის გამარჯვების თავდები. უფრო სწორად, პირველი მაისი დამონებულთა დღესასწაულია, დამონებულთა წინააღმდეგ ამხედრებისათვის. დამონებულთა შორის მარტო არ არის მუშათა კლასი, [illegible] მსგავსად. მას უერთდება სხვა და სხვა ნიადაგზე აღმოცენებული ჩაგვრანი, რომელიც არ ემორჩილება მხოლოდ ზედმეტი ფასეულობის მითვისების კანონს და ეკონომიური ექსპლოატაციის მომენტს. ერთი ასეთი ჩაგვრა—ეროვნული ჩაგვრაა.

ნაციონალიზმი, როგორც ერის გაპიროვნება და მისი დაცვის აუცილებლობა, გზაა სოციალიზმისაკენ.

ფეოდალურმა კულტურამ ეროვნული სხეული ნაფლეთებად აქცია და საშუალება არ მისცა მას ეროვნული კულტურის აყვავებისათვის. პარტიკულარიზმი, კუთხური კარჩაკეტილობა, აუცილებელი თანხლებაა ფეოდალური კულტურის, რომელმაც ხელი შეუწყო ეროვნულ ძალთა გათიშვას, მათ უკიდურეს დიფერენციაციას.

კაპიტალისტურმა კულტურამ ეროვნულ ძალთა კონსოლიდაცია მოახდინა, ეროვნული სხეულის ჩამოყალიბებას ფართო გასაქანი მისცა, მაგრამ ამავე კულტურამ მპყრობელ და დაპყრობილ ერთა იერარქია მოგვცა. საგარეო პოლიტიკაში იმპერიალიზმის გამეფებამ უკვე ბევრით გადასწყვიტა პატარა ერთა საკითხი და მონათა რიცხვში შეიტანა იგი.

კაპიტალიზმმა რეალიური სახე მისცა სოციალ გარემოში არსებულ ანტაგონისტურ ტენდენციებს და კლასთა ბრძოლა ცენტრალურ ფიგურად დასახა, მაგრამ ეს ბრძოლა მხოლოდ ეროვნული ორგანიზმის შინაგანი წინააღმდეგობის ლიკვიდაციის პროცესია, რომლის შემდეგ ერის განვითარება ბუნებრივ გარემოცვაში მოექცევა.

თანამედროვე ისტორიული პერიოდი დამმონებელთა და დამონებულთა გენერალური ბრძოლის პერიოდია. მართლაც იყო [illegible], რომლებსაც იგი ისტორიულ ეპოქათა ხასიათს ყოფდა კრიტიკულ ორგანიულ ეპოქად. დღეს დასრულებულია ორგანიული ეპოქა განსაზღვრული სოციალ ფორმაციისა და იწყება კრიტიკული ეპოქა ახალი სოციალ ფორმაციის შექმნისათვის. ამ ეპოქაში ერის პრობლემა დიდი პრობლემაა. პირველი მაისი არა მარტო ჩაგრული კლასის დღეა, არამედ ჩაგრული ერისაც.

მას შემდეგ, რაც ეროვნული საკითხი კაპიტალის მაგნატთა მერკანტილურ მადას დაუკავშირდა, ჩვენ ვიხილეთ სისხლიანი ტრაგედია პატარა ერთა და საკუთარ თავზეც გადავიტანეთ ისტორიის ლოღიკით მოვლინებულ ძალთა ზეგავლენაც. ფაქტთა სამყაროში გადასვლა, რომელიც საუკეთესო ილუსტრაციაა კაპიტალიზმის იმანენტური ბუნების მიმართებისა ეროვნულ თავისუფლებისადმი, მეტად შორს წაგვიყვანდა. საკმაოა ზოგადი აღნიშვნა იმ კონკრეტ მოვლენათა, რომელსაც მჭიდრო კავშირი აქვს კოლონიურ პოლიტიკასთან და რომელიც სისხლით ნაწერი ილუსტრაციაა პატარა ერის თავისუფლებისათვის გამართულ ბრძოლისა.

დღეს კი, ამ კრიტიკულ ეპოქაში, როდესაც ახალ საზღვართან სდგას კაცობრიობა, ხდება მოვლენათა შერჩევა და „ფასეულობათა გადაფასება". ეროვნული თავისუფლების უზრუნველყოფა ობიექტიურად შეუძლებელი ხდება კაპიტალისტური კულტურის დროს. სოციალისტური კულტურა საუკეთესო პირობაა ეროვნული ინდივიდუალობის განმტკიცების, მისი ნორმალი განვითარების. ამდენათვე დღეს, როდესაც კულმინაციური დაპირისპირების ემბლემად ისახება პირველი მაისი კაპიტალიზმის შორის, სოციალისტურ ბანაკში უნდა იყოს არა მარტო ჭეშმარიტი სოციალისტი, არამედ ჭეშმარიტი ნაციონალისტიც.

პირველ მაისს დღესასწაულებს არა მარტო ის, ვისი ფიზიკური ენერგიის ექსპლოატაციაზე დამყარებულია კაპიტალისტური წარმოების სისტემა, არამედ ისიც, ვისი მორალური მხედველობა არსებულს ვერ ეგუება და [illegible] ეძიებს. დღეს ბევრი კვლავ კოსმოპოლიტური დოქტრინით ხელში გამოვა ქუჩებს, მაგრამ ბევრს ხელში ექნება ნაციონალიზმის ემბლემაც, რადგან პირველი მაისის იდეა საუკეთესო საწინდარია ეროვნული თავისუფლების.

ნაციონალიზმის გზა სოციალიზმამდე მიგვიყვანს, ხოლო სოციალიზმი რევოლუციონიზმს დაუკავშირებს. ეს გზა განვლო არჩილ ჯორჯაძის აზროვნებამ.

საერთოდ დიდ ერთა სოციალისტური პარტიები ხშირად მიდიოდნენ და დღესაც მიდიან შოვინისტურ ტენდენციამდე. ეს განსაკუთრებით ცენტრალისტური მხედველობის შედეგია. მეორე მხრივ, ჰერვეს მაგვარი სოციალისტები და უკიდურესი ანარქისტები (ინდივიდუალისტები) სრულებით უარყოფენ ერს, როგორც სოციალურ ორგანიზმს, და მაშასადამე, მის პოლიტიკურ კონსტრუქციასაც. ჩვენ კი ეროვნული პრიზმით ვიხილავთ პოლიტიკურ მოვლენათა წყობას და დღეს, როდესაც „ფასეულობათა გადაფასების" ეპოქაა, ჩვენი მხედველობა საუკეთესო კრიტერიაა სოციალ ფაქტორთა შერჩევის.

დღეს საქართველოში ბევრი იზეიმებს, რომელსაც ვერ შეუგნია ჩვენი ქვეყნის ეროვნული ინტერესი. შეიძლება ბევრმა გაიაროს რუსთველის მოედანი, რომლისათვისაც საქართველო არ არის საქართველო და რუსთველი—რუსთველი, მაგრამ ისტორია ასწორებს იმ კურიოზებს, რომელნიც ხშირად ხდება საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

ქართველმა ხალხმა კი პირველი მაისი უნდა იდღესასწაულოს როგორც საქართველოს დღესასწაული, რადგან ამ გზით მივდივართ საქართველოს თავისუფლებისაკენ. დეე, [illegible] იდეა საქართველოს თავისუფლებისა იყოს ის ნიადაგი, რომელიც დაგვაყენებს სწორ გზაზედ და დაგვისახავს სწორ პერსპექტივებს ეროვნული თავისუფლების განდიდებისათვის...

ხერ. ამაღლობელი.

სწავლა სინათლეა!

ერთი საშინელი მტერი მშრომელი ხალხისა არის უმეცრება, უცოდინარობა, გონებრივი სიბნელე. საუკუნოებათა განმავლობაში დაბეჩავებულ, დამონებულ ხალხს საშუალება არ ჰქონდა სწავლისა. ვინ მოაცლიდა მას ამისათვის? მას უნდა ეშრომა მხოლოდ და სხვებისათვის მიეცა სწავლის საშუალება.

უცოდინარობა, შეუგნებლობა მონობის ტახტია. შეგნება, განათლება ვერ ურიგდება მონობას, ებრძვის და სპობს მას.

უსწავლელი, გონება დაბნელებული და მიამიანი პირუტყვია, —ამბობს ხალხი. სჩანს ის იტანჯება უმეცრებაში და მიილტვის სინათლისაკენ „სწავლა სინათლეაო“, სწამს ხალხს და იდეალად გაუხდია ის.

მაგრამ დღემდის მისთვის მიუღწეველი იყო ეს იდეალი, რადგან გაბატონებული კლასები ხელს უშლიდენ მას. დღეს კი საქართველოში სახელმწიფო ძალა-უფლება სწორედ ამ მშრომელი ხალხის ხელშია. ის საფუძველს უყრის ახალ ცხოვრებას და კარგად ჰგრძნობს, რომ ეს შეუძლებელია, თუ არ მოისპო უმეცრება და უგუნურება. რაც გინდ კარგი გინდოდეს ხალხისათვის, უგნური მას ვერ მისწვდება. „ჭკვა უხმარი ბრიყვთათვის, ჰკვა ცოდნით მოიხმარების“.

ამიტომ შეუძლებელია სოციალისტურმა რევოლუციამ მიზანს მიაღწიოს, თუ არ მოსპო ხალხის სიბნელე.

სრულიად სამართლიანია და მიზანშეწონილია დღეს, პირველ მაისის ლოზუნგად წამოყენება წერა-კითხვის უცოდინარობის მოსპობა.

წერა-კითხვის უცოდინარი მოკლებულია უმთავრეს და უდიდეს საშუალებას ცოდნის შეძენისა და განათლებისა. განათლება კი რევოლუციის იარაღია. ამიტომ საჭიროა ხალხმა მეტი ყურადღება მიაქციოს უმეცრების ფრონტს და განათლების მუშაკებს.

ძირს უმეცრება!

გაუმარჯოს სინათლეს!

ო.

პირველი მაისი

დღეს მუშათა კლასის ინტერნაციონალური სოლიდარობისა და ბრძოლის დღესასწაულია. ამიტომ ჩვენ ვათავისუფლებთ ჯამი შეკრავთ საერთაშორისო მუშათა კლასის როგორც შინაური ცხოვრების ფაქტებს, აგრეთვე მის დამოკიდებულებას იმ პოლიტიკურ ძალებთან, გავეცნოთ მის საგარეო პოლიტიკას.

ამერ მეცხრე წელიწადია მას შემდეგ, რაც საერთაშორისო მუშათა კლასის პოლიტიკური სტიქიამ დაშალა არა მარტო ფაქტიურად, ფორმალურადაც. წარმოიშვა სამი სხვა და სხვა ცენტრის ინტერნაციონალი. ამის მიზეზი კი იყო და არის მუშათა კლასის საგარეო პოლიტიკის სხვა და სხვა გაგება, ბურჟუაზიულ კლასთან დამოკიდებულება ამ რადიკალურად საწინააღმდეგო პოზიციების დაკავება.

ამით სარგებლობდა შემომტევი ბურჟუაზიული კლასი და მის პოზიციებთან მუშათა კლასის სახელით ამართული დასაცავ ბარიკადებს ამაგრებდა და მის წინამძღოლებს თვის სამხედრო თათბირზე იწვევდა. ამრიგად გატყდა მუშათა კლასის მთლიანობა, მისი ლაშქრის ერთსულოვნება; ამის მიზეზი კი იყო ის ყალბი პოლიტიკა, რომელსაც ომის წინ აწარმოებდა მეორე ინტერნაციონალი. დაუცველობელს კავშირს მოსისხლე კლასთან აუცილებლად მუშათა კლასისათვის დამღუპველი შედეგები უნდა მოეტანა; მინისტრების ლოჟებში წამოსკუპება მუშათა წარმომადგენლების მჭიდრო ბურჟუაზიულ კლასებთან ნათესაობას. ამიტომაც საერთაშორისო ბურჟუაზიულ იმპერიალისტური ომი გადაიქცა სხვა და სხვა ქვეყნის პროლეტარიატის ომადაც. ვილჰელმ მეორის პირველმა გასროლილმა ყუმბარამ ჩაიტანა მიწის ქვეშ დიდი ხნობით მუშათა კლასის მიერ ბრძოლით მოპოვებული ინტერნაციონალური სოლიდარობა და მასთან ერთად პირველი მაისის უქმეც.

ყველა ქვეყნის მუშათა კლასი ამ დღიდან თავისი ძალების დასაზვერავად ერთად, მტკიცე ნებით და ხელიხელ ჩაკიდებულნი არ გამოსულა, თუმცა ომის დაწყების შემდეგ, მან მრავალი დაკვეთილები და განცდები მიიღო. რუსეთის დიდი რევოლუცია შეიქმნა ის ხალი კლასობრივი ინტერესებით ნაკარნახევი საყვარი, რომელიც მოდუნებულ მაშვრალთა სულსა და გულს ჩასწვდა და დაიწყო თვისი მუშური რევოლუციონური ბრძოლა მოაგონა.

ლიბნეხტის დაღვარულმა მეორე ინტერნაციონალის უმრავლესობამ შესძლო ბრძოლის ოპტიმიზმის ჩაქრობა მუშათა კლასში და მისთვის არ ჩვეული მეთანქოლიური განწყობილებისა და პესიმისტური ხასიათების გაბატონება მის რიგებში.

მაგრამ რუსეთის რევოლუციის უსაზღვრო გამბედაობამ და თავგანწირულმა ბრძოლამ მოიტანა ახალი ერა საერთაშორისო მუშათა მოძრაობაში. ალიძრანება იწყო იმ მივიწყებულმა კლასიურმა შეგნებამ, რომელიც აძლევდა მუშათა კლასს ფხიზელი დარაჯი ყოფილიყო თავის ინტერესების მაშინაც კი, როცა ამ ინტერესებს ლიდერობს მიხედვი გამობრძმენდელი ბელადები. რუსეთის მუშათა მოძრაობაში რუსეთის რევოლუციამ დაიწყო და საერთაშორისო სოციალისტური რევოლუციის იდეის გადახალისებაც რუს რევოლუციონერებს ეკუთვნის.

ამიტომ ბუნებრივია თუ განცდილი პროლეტარიატის რაზმების ერთ მთლიან ფრონტზე ჩამწკრივებას მესამე ინტერნაციონალი ხელმძღვანელობს.

ბერლინის სამი ინტერნაციონალის კონფერენციამ მოგვცა მთლიანი ლოზუნგები მუშათა გამოსვლისათვის პირველ მაისს მუშათა კლასი კვლავ გაიმეორებს რვა საათის სამუშაო დღის მოთხოვნილებას, რვა საათის სამუშაო დღის დაცვა მოძიებულ ლოზუნგია რევოლუციონური პროლეტარიატისათვის, ის მას დღეს არ აკმაყოფილებს, მაგრამ თავდასხმა კაპიტალისა შრომაზე და ამ უკანასკნელის ზოგიერთ მიღწევისაგან გამაგრება ამ თავდასხმისა აიძულებს მუშათა კლასს ამ ლოზუნგის განმეორებას. რუსეთის რევოლუციის დაცვა და მისი ცნობის მოთხოვნა იმპერიალისტურ მპყრობელთაგან უკვე ნიშნავს საერთაშორისო პროლეტარიატისაგან სოციალისტური რევოლუციის აღიარებას. ეს ლოზუნგი საერთაშორისო პროლეტარიატისათვის დიდი მონაპოვარია იმ სიძაბუნის შემდეგ, რომელმაც შეიპყრო იგი 1914 წლიდან. მაგრამ სიფხიზლე მოეთხოვება საერთაშორისო მუშათა ფრონტის შეფუძებას, რომ არ დაიფანტოს ის მთავარი მომენტი, რომლისაც შეძლება კვლავ საბედისწერო როლი ითამაშოს რევოლუციის განვითარებაში. ეს არის ის სინამდვილე, რომელიც უნდა ვეძიოთ გარკვევით, რომ მთლიანობა ფრონტისა არ ნიშნავს იდეების მომენტისა და ტაქტიკის დაგების დროს, სამივე ინტერნაციონალის შორის.

დახვეწვებამ და მოლაპარაკებამ რადიკალური და შიშთ. რეფორმიზმთან ევროპაში და ბოლოს რუს სოციალისტურ პარტიის მიერ რეაქციონერ ელემენტებთან ბრძოლის დროს წარმოშვა იდეური წარმომადგენ მუშათა უმრავლესობაში და ამის შემდეგ უკვე იწყება საერთაშორისო მუშათა კლასმა მსოფლიო ომის დასაწყისში.

არ დაგვავიწყდება მოხუც ვ. ლიბკნეხტს, რომელიც ამბობდა: „პრაქტიკაში განწირვა ჩვენი პარტიის ძირითადი შეხედულებისა, მე მეჩვენება უფრო სახიფათო საქმედ, ვიდრე ყველა ის თეორიული მოგზაურობა-ძიება ბერნშტეინისა ერთნაირად ალიბული“ და პრაქტიკულად კიდეც წაიშალა დემარკაციული ხაზი ბურჟუაზიასა და მეორე ინტერნაციონალის მესვეურთა შორის იმის გამო, რომ ის ბურჟუაზიასთან კომპრომისისა და შეთანხმების გზას დაადგა საპარლამენტო მანდატების ძიებისა და რეაქციონერ ჯგუფებთან ბრძოლის დროს. ყოველივე ამან კი დააბნელა პირველი მაისის ბრწყინვალე მუშური დღე, ამირთ-აგერ მეცხრე წელიწადია საერთაშორისო მუშაობაში.

ასეთივე სიფრთხილის გამოჩენა გვმართებს მთლიანი მუშათა ფრონტის შეფასების დროს პირველ მაისს და ბერლინის შეთანხმების გაგრძელების დროს შემდეგში, რომ ეს იძულებითი თავდაცვითი კავშირი არ იქმნეს დაგვემული ვანდერველდე მაკდონალდთან იგივეობად, თორემ ასეთ დაგებაში მეტი საშიშროებაა, ვიდრე აშკარა რეაქციონერ მტერთა თავდასხმაში.

„უზრო და მკაცრი პოლიციური პოლიტიკით თავდასხმას შეუძლია გამოიწვიოს გრძნობა შეძაჟებითი მწუხარებისა, —მაგრამ ვინც გვწვევს ჩვენ ხელს სამ ჩვენი შეთანხმებისათვის და ავტორიტეტი მასნეა ჩვენ როგორც ძმა და მეგობარი, ასეთი მტრის და მხოლოდ ასეთი მტრის უნდა გვეშინოდეს ჩვენ—ო ამბობს ლიბკნეხტი.

და ამის თქმა თავიდან არიდება სიფრთხილე ვერ უქმდება საერთაშორისო ფრონტის ყველაზე მაისს, როცა მუშათა მთლიანი ფრონტის შექმნის მნიშვნელობაზე მოგვიხდება ლაპარაკი. არა, ეს მთლიანობა არ ნიშნავს ვანდერველდისა და შეიდემანის გზით სიარულს, რომელიც მუშათა კლასის შეგნების დაბნელების ფასად საზღვრისათ უფრო სახიფათონი არიან ვიდრე პუანკარე ან ლოიდ ჯორჯი. არა ეს მთლიანობა მუშათა ფრონტისა გვაფიქრებინებს, რომ მაკდონალდი ვანდერველდინი ჯარით მოსულნი უჯარით დაბრუნდებიან ვისთანაც მათ ერთ დროს მოლაპარაკური ფუცი დასდეს..

შეგნებული და გამოფხიზლებული პროლეტარიატი რვა საათის სამუშაო დღის მოთხოვნილებას, რუსეთის რევოლუციისაგან წამოყენებულ მოთხოვნილებად გადააქცევს და ის დაიცავს ფორმალურადაც არა მარტო რუსეთის პროლეტარიატის დიქტატურას, არამედ საერთაშორისო სოლიდარობის განხორციელებას—ინტერნაციონალურ სოციალისტურ რევოლუციას.

მაშ დიდება თავდაცვითი პირველი მაისს და მის ირგვლივ შექმნილ მუშათა კლასის მთლიანობას!

გავიშუროთ ამ დღესასწაულზე იმ იმედით, რომ თავდაცვითი მთლიანობა თავდასხმით მთლიანობად იქცევა!

გაუმარჯოს მუშათა კლასის თავდასხმითი პირველი მაისის მოახლოებას განხორციელ ბურჟუაზიულ სამყაროზე.

ფ. ცხ.

მაისის პირველი

მუშათა პარადი.

გაუმარჯოს პირველ მაისს!

გაუმარჯოს მსოფლიო მუშათა კლასს!

ეს საღდრისო ლოზუნგი, ასე დაიძახებს დღეს მთელი ქვეყნების მუშათა კლასი და გაიმარჯვებს კიდეც. დიახ, გაიმარჯვებს, რადგანაც ამისი თავდე-

---

სატირიკონი

(გაზეთი გაზეთში)

ყოველ კვირეული იუმორისტული გამოცემა.

№ 6. **№ 6.**

> **ხელის მოწერა.**
>
> „სატირიკონზედ“ არ მიიღება, ვინაიდან რედაქციის მეცადინეობით ტეხნიკა იმდენად განვითარებულია, რომ ჩვენი გამოცემა თავის თავად მიუვა „ტრიბუნის“ ხელისმომწერლებს.

> **თანამშრომელთა საყურადღებოდ.**
>
> ყოველი მასალა უნდა გამოიგზავნოს „ტრიბუნის“ მისამართით და წარწერით: „სატირიკონისათვის“.

ჯინვისის კონფერენცია.

(პირდაპირი მართულით მიღებული პირდაპირი აზრი დიპლომატიური შიფრისა)

რაპალოში რუსეთმა და გერმანიამ პირველად გაიცნეს ერთმანეთი და კიდეც დამეგობრდნენ.

საფრანგეთის დელეგაცია ამის გამო პუანკარეს შეეკითხა, როგორ მოვიქცეთ, გავჯავრდეთ, თუ არაო.

ლოიდ-ჯორჯმა გადასწყვიტა, რომ ეს აქტი აუცილებლად საწყინად უნდა სცნოს, თორემ საფრანგეთი შეურაცხყოფილი მიიღებს და საქმეს გაჭირვებას.

საფრანგეთის დელეგაციამ ინსტრუქცია მიიღო: ან რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება გააუქმებინეთ, ან კონფერენცია ჩაშალეთო.

ბარტუ სულ დაიბნა, რადგან მას არც ერთი შეეძლო და არც მეორე.

ჩიჩერინმა რომ ეს გაიგო, გაიცინა და სთქვა: მათგან არც კი გვიკვირდება, რომ კონფერენცია ჩაშალონ, მაგრამ ჩვენ რა გვენაღვლება, თვითონ ხელცარიელი დაბრუნდებიან უკან, თორემ ჩვენ ტყვილა დროს არ დავკარგავთ და ერთი დიდმნიშვნელოვანი ხელშეკრულება მაინც დავსდეთო.

მოკავშირეებმა გადასწყვიტეს იწყინონ ეს ხელშეკრულობა და ნოტით მიმართონ რუსეთ-გერმანიის დელეგაციებს ფრონტი მსოფლიო ომის იმიჯებს. მაგრამ შემდეგ იფიქრეს: სულ ერთია ჩიჩერინს ვერც შევაშინებთ და ვერც მოვატყუილებთ. გარდა ამისა უეჭველად ისეთ პასუხს გაგვცემს, რასაც არ მოველით. ისევ სჯობია მარტო გერმანიას მივმართოთ ნოტით და ევებ როგორმე გამოვიდესო.

ასედაც მოიქცნენ. ნოტაში ნათქვამია თქვენ გვიკვირს ასეთი საქციელი, თორემ რუსებს რა მოეთხოვებათ, ნახევრად ველური ხალხია. გერმანელები კი ასეთი კულტურული ხალხი ხართ, ამდენი ძროხები და ღორები გადაიხადეთ, მაგრამ რძე და კალმახი მაინც გამოუღეველი გაქვთ. რუსეთის ბუნება თქვენთვის რა ხელსაყრელია, ან როგორ გაკადრებათ ჩვენი, იდროპიელების, ასე აბუჩად აგდება? უეჭველად გააუქმეთ ეგ ხელშეკრულობა, თორემ მოგვიჭრა თავი ხაჭაპურით ყველამ. ან როგორ მოგვატყუილეთ ასე ჩიჩერინმა და დაგიჯერეთ, რომ ჩვენ გერმანიის განადგურება გვინდა? პირიქით, ჩვენ დაინტერესებულები ვართ თქვენ აღორძინებაში. თქვენ თუ არაფერი გექნებათ, საიდან ავიღოთ ის მილიარდები, ვერსალის ხელშეკრულობით რომ გვერგება? აშკარაა თქვენ მოგატყუილათ ჩიჩერინმა და ერთი მეტი მომხრე იშოვნა იმ კომისიაში, სადაც რუსეთის საკითხი იხილება. ამიტომ, თუ ამ ხელშეკრულობას არ გააუქმებთ, იძულებულნი ვიქნებით არ დაგიშვათ ხსენებულ კომისიაში.

ამ ნოტამ ყველა დაარწმუნა, რომ კონფერენცია ჩაფლავდა. დიპლომატები კი ელიმებოდნენ და სიტყვას ბანზედ აგდებდნენ.

გერმანიის დელეგაციამ ნოტითვე უპასუხა: ჩვენ სიდიდულოთ არაფერი გვეკუთვნია და ინგლისის დელეგაციამ იცოდა, რომ მოლაპარაკებას ვაწარმოებდით. იმ კომისიაში კი, რომელიც რუსეთის საკითხს არჩევს, ჩვენ არც კი გამოვგზავნით წარმომადგენლებს, ვინაიდან, რუსეთის საკითხში ჩვენ თვითონ რუსეთს შევუთანხმდითო.

ეს პასუხი ისე მიიღეს, თითქოს არ მოელოდნენ და ყველანი დაკმაყოფილდნენ. ბარტუ მაინც ტირის და გაფიცვით იმუქრება.

გადასწყვიტეს შეურაცხყოფილი საფრანგეთის პრესტიჟის აღსადგენად დამნაშავე ეპოვნა და დასაჯონ. ასეთი დამნაშავეც აღმოჩნდა, ეს გახლდათ ჯენოვა იტალიის დელეგაციის მდივანი. რაშია მისი დანაშაული არავინ იცის, მაგრამ დასჯა კი გადასწყვიტეს. სასჯელიც არაა ჯერ გამორკვეული. ალბად უსაყვედურებენ და დაითხოვენ. ხომ გაიგეთ თუ ჯინვისის კონფერენცია რას ეწევა?

ელდა.

სამაისო — „ლაი-ლაი“

მუზამ შემიჩიჩინა და აგერ კალამი,
სამაისოდ შევკადრო მკითხველებს ჩემი
სალამი.
ქართველი ვარ და მიყვარს მე ქართული
კულტურა,—
პოეზია და პროზა, (თუ არ გამიფუჭდა.)
მას ამიტომ ვდარაჯობ, (ცხადია, რომ
კალმითა)—
და მგონია არ მივსცე ვისმე წყენა ამითა.
ჯერ კი სალამს მივუძღვნი „მგოსანთ-
მგოსან“ გრიგოლსა.
ერთი ვარდი შევმატო მისი გვირგვინის
რგოლსა.
პირველობას ვაკუთნებ, რადგან მან
სთქვა პირველად
თავის გამგოსნობაზე ქვეყნის გასაკვირველად.
(თურმე ომი არ უნდა, დაარტყასო გმირია
და არც შემოქმედება, თუ მგოსნობა
გმირია.
დიდებქვიის მეთოდი შემოიღეს აქაცა,
„რადგან წერამ ბოლო დროს ხალხი
მეტად დაქანცა“)
პაოლოსი სიშავე, (არა გული!) მოუხდა.
მომწონს ვით ექსპრომტები, თუნდაც
მისი მუზისა.
გუშინ ცისა და (ღმერთო! როგორ
გასუქებულა!)
გამიკვირდა მგოსნობა როგორ განადიდებულა!
ძველად წერდი და წერდი; კუჭი შარი-
შურობდა.
განძებს ქმნიდი ხალხისთვის, ხალხი აიარ
ყურობდა,
სიმშილი და სიტიტველე მოსანს ბოლოს
გიღებდა,
მაგრამ შემდეგომ საწინდრად, ვითომ
სახელს იღებდა...
ახლა!!! მარტო სახელი რა ჯანდაბათ
გვჭირია,
როცა ჩვენი სიცოცხლე ასე მოკლე,
ძვირია?..
სანამ ხარ და იცხოვრე, წერე ძალიც
მი(ცყვება)...
დღეს ხომ ხელშ სხვა დროა, არვინ
გაიბრიყვება...
მგონი კმარა! ვახსენე ორი შუმ ემაზია.
და რჩენთა სამკაულ მას იგივე ხაზია
და ჩამოთვლა ამიტომ ზედმეტია, მგონია.
ავტომახველდრილობა უფრო მოსაწონია.

დონ-ბაზილიო

მეადის სარგებლობა

(სახელმწ. უნივერსიტეტის მსმენელის რეფერატიდან).

... „სიმინდის (მჭადის) ნოყიერი ნივთიერებანი ნაწილობრივ ტვინის ზედაპირს გარსს ერთვის და „აცხოველებს“...“
(სახ. უნივ. ასისტენტის გამოკვლევიდან.)

აღნიშნული ამონაწერი ჩვენ გადავკეთეთ ფრიად საინტერესო წიგნიდან, ეს წიგნი საუბედუროდ რუსულ ენაზე არის დაწერილი და, სხვათა შორის, უნდა ჩაითვალოს მეცნიერებისათვის დიდ მონაპოვრად; კერძოდ კი ფიზიოლოგიისათვის. ამ გამოკვლევის მთავარი დებულება რუსულად ასეთია: „Жировыя вещества кукурузы (чады, гомы) частично идутъ на уплотнение и оздоровление мозговой оболочки...“

უკვდავ ასისტენტის დებულების შემდეგ, ჩვენთვის ბევრი რამ გაუგები ცხადი ხდება. მაგალითად, ჩვენ ეხლა გვესმის, თუ რათ სჭარბობს ქართლ-კახეთს გონების მხრივ იმერეთი (სამეგრელო, გურია და სხვა). აგლოთ ერის უმაღლესი ორგანო: დამფუძნებელი კრება, სახიქადული შვილები საქართველოსი, მისი მესაჭენი—იმედი და საწოები: რამიშვილი, ხომერიკი, გეგეჭკორი, ჟორდანია, ჩხეიძეშვილი და სხვა მრავალი: საერთოდ მთელი დამფუძნებელი კრება, რომელიც იმერლებისაგან შესდგება. ჩვენ მიერ ჩამოთვლილი ერის მესაჭეების სახე, განსაკუთრებით კი უკანასკნელის, ბენია ჩხეიძეშვილის გენიალობით არის მეტყველი. ამ სახეს ვერ შეედრება ვერც ინგლისელების კეთილი, სერ-ედუარდ გრეი და ლოიდ ჯორჯი, ვინაიდან აქ მოცემულია სინტეზი ევროპა-აზიის (იბერიის სახ.-ით). ეს ჯერ უნახავი რამ ახალი ტიპია პორტრეტია. ასეთია სინთეთიური ფიზიონომია.

მჭადის პოხიერი ნივთიერებანი, რომელიც ახდენს თურმე გავლენას ადამიანის ტვინზე, უკანასკნელ წლებში ცნაურდება, უფრორე 1918—20 წლებში, როდესაც რუსეთის მოშლილმა საქართველო, მთელი იმერეთი მეტის ინტენსივობით დაიწყო მჭადი... მჭადი ძალზე გაძლიერებულ გამოკვლევის შედეგები მეტად ნაყოფიერი გამოდგა, მაგალ., იმ მხრივ, რომ საქართველოში მჭადის პერიოდში გენიალობა გახშირდა... სხვათა შორის დამფუძნებელი კრების ერთ-ერთი წევრი (ავარი მეგრელია) ზაფხულის კანიკულების დროს, ეტენება ქართ. მწერლობას, ლიტერატურას და იძლევა მეტად საყურადღებო გამოკვლევს. საქმე ის არის, რომ მან საბოლოოდ გამოარკვია და დაამტკიცა საჯარო კითხვა შოთა რუსთაველის შესახებ: შოთა რუსთაველი მუსლიმანი ქართველი ყოფილა. დამამტკიცებელი: „როდესაც ტარიელს ბნედა მოუვიდა ნესტან დარეჯანის სილამაზისაგან, განსაკურნებლად ტარიელს მოუყვნეს მუყრიბნი (მოლა) და არა მართლმადიდებელი, (ქრისტიანი) მღვდელი ხატითა და ჯვარით“.. ასეთი მარტივი, მაგრამ ვეროვისაგან (მობლენილი) ძვირფასი განმოკვლევა უეჭველად უნდა მიეწეროს იმ გარემოებას, რომ აღნიშნული მკვლევარი მეგრელია და მის გონებრივ აპარატზე დიდი გავლენა მოუხდენია ღორღოლის ლომსა და მჭადს... ფიზიოლოგიური თვალსაზრისის მიხედვით, მაშასადამე—საწყისი აღნიშნულ მკვლევარის უნარისა მჭადში არსებულ ნოყიერ ნივთიერებათა ზეგავლენას უნდა მიეწეროს...

ისევე ითქმის თანამედროვე, ტალანტის მქონე—მე ვიტყოდი, გენიალ პოეტების: ტ ტაბიძის და პ. იაშვილის შესახებაც.. დღეს თუმცა და ბევრი უსაყვედურებს მათ. მაგ. პ. იაშვილის შესახებ ამბობენ: „როგორ შეიძლება ასეთი ლექსების წერა, როგორც: „პოემა ჩემი რამოდენიმეთ გადარევსა“? „ოპერა სცნობენ გლახ მომკვდავნი განგების ცუღრს“ ნუ თუ არ იცის მესყველ დურუმ: გენიალობიდან სიგიჟემდის მხოლოდ ერთი ნაბიჯია? გენიალობა და სიგიჟე ერთი მეორეს განუყრელი დობია?..

მაშ რა გასაკვირია, თუ კი პოეტი ღვთისთავენელის თავდავიწყების დროს თავის თავის შესახებ იტყვის: „ოცდა რვა წელი მან გაატარა და ოცდა ცხრაზე გადაირია! „მამა ჩემი არის ჯიბრეილი, ხოლო დედა: ზაბილინა“ და უნდა პოემს: „ცოლად ჰყავდის მეფე თამარი და მაყრათ ირაკლი“.

ყველა ამის შესახებ საყვედურის ხილვენებაში ორი ანაბანის, შემოქმედების შინაარსის უცნობი თუ იტყვიან, რადგან აქ არის: უკანასკნელი დაწვა, რუსთავიზმე, გადავარდნა, ძვირი ნახული ხაზი, თქმა, ინტუიცია, მიღწევა, შემოქმედებითი თავდავიწყება, თუ გნებავთ ერთგვარი „ლვთაებრივი სიგიჟე“.

ასეთ უმაღლეს შემოქმედებას პ. იაშვილი უახლოვდება, ეჭვი არ არის მხოლოდ და მხოლოდ იმიტომ, რომ იმერელია.. მჭადის გავლენას მის გენიალობაზე ის თითქოს გრძნობს ინტუიციის ძალით, ამიტომ ამბობს: დასტურ!

„დასტურ სოფელი, მუქდრო სამყოფელი..., „ხამინდახ ყანა“..

ქართ. უნ-გ. მსმენელი.

(გაგრძელება იქნება).

ვაღ ღლის გამარჯვებული რუსეთის პროლეტარიატი—მის თავდებია რუსეთის ოთხი წლის რევოლუციის პროცესი.

ვისაც კი რაიმე დაუკავშირებია მუშათა განთავისუფლებისათვის, ვისაც თვალყური უდევნებია მუშათა მოძრაობისათვის, მისთვის უეჭველად შეურყეველია ის რწმენა, რომ არც ერთ ძალას არ შეუძლია შეჩერება მუშათა კლასის საბოლოო გამარჯვებისა. შეგნებული და ჭეშმარიტი სოციალისტისთვის ამ შემთხვევაში ორი აზრი არ უნდა არსებობდეს. მშრომელი მუშა, რომელიც კი გამორკვეულია და მიზნად დასახული აქვს სოციალიზმისთვის ბრძოლა, ის ყოველგვარი პესიმიზმისგან თავისუფალი უნდა იყვეს და მაგარი ნებით ყოველთვის უნდა მიისწრაფოდეს წინ, სულ წინ—ახალი ქვეყნისაკენ.

სოციალიზმი ჩვენ ძალით კი არ გვსურს ვცნოთ, ან ცხოვრებას თავზე მოვახვიოთ, არა ის ბუნების აუცილებელი კანონიდან გამომდინარეობს, ვინაიდან მისი შეჩერება არავითარ ძალას არ ძალუძს. გსურთ სოციალიზმის შეჩერება? ამისათვის საჭიროა მოსპოთ მეცნიერება, შეაჩეროთ ტეხნიკის განვითარება და შავი სუდარა გადააფაროთ თანამედროვე კულტურულ ცხოვრებას. ვის ძალუძს ამ შესაძლებლობას ხორცი შეასხას? ჩვენ დარწმუნებით ვამბობთ, რომ არავის.

ჩვენთვის დაუჯერებელი ამბავია ის გარემოება, ვითომც თანამედროვე ბურჟუაზიას, რომელსაც აქვს უმაღლესი სწავლა-განათლება, ყველაფერი ეს არ ესმოდეს და გათვალისწინებული არა ჰქონდეს. დიახ, ესმის და სწორედ ეს არის მიზეზი იმისა, რომ ის დღეს ასე გაცოფებული გვებრძვის ჩვენ; გვებრძვის, რადგანაც ცდილობს როგორმე გაახანგრძლივოს თავისი ფუფუნებითი ცხოვრება.

მაგრამ ბურჟუაზიულმა და არისტოკრატიულმა საზოგადოებამ როგორი ზომებიც არ უნდა მიიღოს პროგრესის წინააღმდეგ, ჩვენ ვამბობთ, რომ—ცხვრის ბოლო—ყასაბთანაა.

რამდენი სისხლი არ დაანთხია რუსეთის ბარბაროსულმა ტირანიამ, რამდენი ცოცხალი ლეში არ დაალპო ციმბირ-კატორღაში, რამდენი მუშის აგამი არ დასწვა ცეცხლში და ტყვიებით არ გაგმირა, მაგრამ დღეს, სინამდვილეში ძველი მოსკოვის, ძველი კრემლის ციხეზე პროლეტარიატის ძლევამოსილი წითელი დროშა ნიშნად მუშათა კლასის გამარჯვებისა—ამაყად ფრიალებს. ეს არის ნიშანი მსოფლიო ბურჟუაზიის დამარცხების ჟამისა და აღსასრულისა.

ჯერი ევროპის მუშებზეა.

დღეს პირველ მაისს მუშათა კლასი თავის დემონსტრაციებით პასუხს აძლევს გენუაში თავმოყრილ ბურჟუაზიულ არისტოკრატიას. დღეს, როდესაც მშრომელი ხალხი თავისი ძალთა მობილიზაციას ახდენს. როდესაც ის მუშათა კლასის პარადს აწყობს, ვის შესწევს იმედიანობა სთქვას, რომ ეს კლასიური დაპირდაპირება არ არის?

დიდია მიზანი და შინაარსი პირველ მაისის დღესასწაულისა და რამდენად ეს ასეა, იმდენად ამოცანები ენერგიის ბრძოლისა უკეთესი მერმისისათვის. ჩვენ ვფიქრობთ; ჯერ კიდევ ბევრი ბრძოლა დასჭირდება ევროპის მუშათა კლასს სრული თავისუფლების მოპოვებისათვის და ჩვენ ვამბობთ მუშათა პოეტის ი. ევდოშვილის პირით:

> დიდ ჩვენს ტყვის დღეს აჩნდეს
> და შუბლს ოფლის ნაკადული!

ჩვენ ვიცით რომ დღეს, პირველ მაისის სადემონსტრაციო გამოსვლებს, როგორც ყოველთვის ევროპის მინისტრები ბევრ ქვეყნებში მუშათა პარადებს ნაგაიკებით და ტყვიის მფრქვეველებით გაუმასპინძლდება და ჩვენ კვლავად ვამბობთ—დღე ახმაურდეს ცეცხლის ზეინი, რადგანაც მასში უნდა გამოიკვეთოს ნამდვილი თავისუფლება მსოფლიო მუშათა კლასისა.

დღეს ყველა ეროვნების მუშები თავისუფალთა საშუალო ქვეყნებში ფართო რაზმებიან და ნიშნად სოლიდარობისა დასძახებენ სიმღერას „ინტერნაციონალს".

საქართველოს მუშათა კლასიც, როგორც ყოველთვის, მათთან იქნება შეკრულად.

გაუმარჯოს პირველ მაისს!

გაუმარჯოს მუშათა დღესასწაულს!

გაუმარჯოს თავისუფალ ერთა კავშირს!

სალამი მუშათა პარადს!

ხელისმომწერი დ. მელაშვილი.

საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს

ამხ. მახარაძეს.

(27 აპრილი 1922 წ. ქ. ტფილისი).

შაბათს 22, აპრილს ტრამვაის მუშათა ალყებში „ტივოლი" შესდგა საერთო კრება ქ. ტფილისის და მისი მაზრის სამხედრო კომისარიატის და ქვე დაწესებულებათა თანამშრომელთა და წითელარმიელთა კრება, სადაც გამოიტანეს შემდეგი რეზოლიუცია: ჩვენ მტკიცეთ გვწამს და ვაღიარებთ, რომ ქვეყნიერ მტრებმა ერთხელ და სამუდამოდ იგრძნო რუსეთის პროლეტარიატის იარაღით ბრძოლა. მხოლოდ მათი დამარცხებით გათავდება რაიც ძლევამოსილმა წითელ რუსეთმა დაუმტკიცა ოთხი წლის სამოქალაქო ომით და მიმართულ მეორე საშუალებას ე. ი. კონფერენციაზე სოლიდარული შეთანხმებით, მაგრამ აქაც ღრმათ ვართ დარწმუნებულნი, რომ სასტიკად დამარცხდებიან, ვინაიდან მსოფლიო პროლეტარიატს სათავეში უდგას წითელი ლაშქარი—ავანგარდი კომუნისტური პარტია და მისი დაუღალავი მებაირახტრე—ამხ. ლენინი. ბურჟუაზია აქაც არ შეჩერდება და მიმართავს სხვა და სხვა საშუალებას ჩვენ წინააღმდეგ გამოსალაშქრებლათ, მაგრამ ჩვენ მზათ ვართ ამოუდგეთ გვერდში ჩვენ წინამძღოლებს და მათთან ერთად დავიცვათ უკანასკნელი სისხლის წვეთამდე მშრომელი პროლეტარიატის ინტერესები, გაუმარჯოს ჩვენ წითელ რესპუბლიკას, რომლის წარმომადგენლებს გენუის კონფერენციაზე და მათ გამარჯვების ბრწყინვალე გამოსვლას. გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარიატს მებაირახტრე ამხ. ლენინს. გაუმარჯოს მსოფლიო წითელ ლაშქარს და მის წინამძღოლს ამხ. ტროცკის, გაუმარჯოს ახლად გაზრდილ საქართველოს წითელ ლაშქარს და მის მამას ამხ. ელიავას.

თავმჯდომარე კობიძე.

მდივანი თორაძე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გენუას კონფერენციის გარშემო

რუსეთის პრობლემა.

მოკავშირეთა განზრახვა.

ნაუენი, 28 აპრ. რუსეთის საკითხის საერთო მდგომარეობა სერიოზულად მიაჩნიათ. იტალიის გარეშე საქმეთა მინისტრმა შანცერმა განაცხადა, რომ მოკავშირეთ „არა აქვთ განზრახვა წარუდგინონ რუსეთს ულტიმატუმი, მაგრამ ფიქრობენ ერთგვარი გავლენა მოახდინონ რუსეთის დელეგაციაზე, რათა შესაძლებელი გახდეს შეთანხმება. მოკავშირეებმა გადაწყვიტეს გააკეთონ ყველა დასკვნები საბჭოთა მთავრობის მოთხოვნილებიდან.

რუსეთთან ზავის ჩამოგდება აუცილებელია

რომი, 28 აპრ. ლლოიდ-ჯორჯმა თავისი მდივანის პირით აცნობა გენუის გაზეთების თანამშრომლებს, რომ მას უადგილოდ მიჩნია საფრანგეთის პრემიერის განცხადება, რომელიც მან გააკეთა ბარ-დე-ლიუკში თავის უკანასკნელ სიტყვაში. ლლოიდ-ჯორჯი კატეგორიულად უსვამს ხაზს რუსეთთან ზავის ჩამოგდების აუცილებლობას და მისი მთავრობის ცნობას, როგორიც არ უნდა იყოს იგი, რათა ევროპა დაცული იქნეს ახალ-ახალი უბედურებათაგან. დასასრულ ლლოიდ-ჯორჯმა აღნიშნა, რომ მას მაინც სამწუხაროდ მიაჩნია, რომ „გერმანიისა და რუსეთის დელეგატები ამგვარად მოქმედებენ".

კონფერენციის პლენარული სხდომა

ბორდო, 28 აპრ. გენუის კონფერენციის პლენარული სხდომა დანიშნულია ორშაბათისათვის. ამ სხდომაზე გარჩეულ იქნება აგრეთვე ტეხნიკურ კომისიის ყველა წინადადებანი.

საფრანგეთს მოვსთხოვოთ პასუხი

ლლოიდ-ჯორჯის წინადადება

ბერლინი, 28 აპრ. ლლოიდ-ჯორჯმა წინადადება მისცა პუანკარეს ჩამოვიდეს გენუაში მთელ რიგ საკითხების საერთოდ გასარჩევად.

საფრანგეთის მთავრობის თათბირი

ბორდო, 28 აპრ. პარიზში პუანკარეს თავმჯდომარეობით გაიმართა მინისტრთა საბჭოს სხდომა, რომელზედაც გარჩეულ იქნა ლლოიდ-ჯორჯის წინადადება გენუაში თათბირის გამართვის შესახებ. ამ თათბირზე აუცილებლად უნდა გამოირკვეს თუ რა ზომებს უნდა მიმართოს საფრანგეთმა გერმანიის წინააღმდეგ და

* * *

> ყველა მიცნობთ, ვინცა ვარ,
> სიდან მოვალ, სად მივალ.
> ჭირებს ვკრებ და ვაგროვებ,
> ქუჩა—ქუჩა დავდივარ.
> ესეც ხომ საქმე არის?
> ტყუილა მაინც არ ვზივარ!..
> სამშობლოსათვის ვიღწვი,
> დღე და ღამე დავდივარ.

კარიბე.

—

ქრონიკა

— ზ. ჭიჭინაძის იუბილე გადაიდო, ვინაიდან ჯინევის კონფერენციამ ვერ მოასწრო ამ საკითხის განხილვა.

— „ტრიბუნის" რედაქციისა და კანტორის მოსამსახურეთა შტატის ხელახალი შემცირების გამო, ორი სტუდენტი კიდევ გავიდა მემარცხ. სოც.-ფ—თა პარტიიდან.

— სასულიერო უწყებათაშორისო ცენტრში, გამგეობის ფედერალისტებს სოც.-დემოკრატიულ პარტიის ზოგიერთ მოღვაწეთა სანქციით დაუდგენია, რომ ამიერიდან სახელმწიფოს გარეშე დარჩენილი ეკლესია და ს.—დ—ული პარტია შეერთებულ იქნეს—და დაევალოს ხუცებს მარქსიზმის და მენშევიზმის ქადაგება. კამათი ეკლესიაში არ შეიძლება. შესვლა კი თავისუფალია.

— როგორც სარწმუნო წყაროებიდან შევიტყვეთ, საქართველოს მოქალაქენი ვლასა მგელაძე და ყოფილი რედაქტორი ჟურნალ „თეატრი და ცხოვრების" იოსებ იმედაშვილი ბერებად შედიან კონსტანტინეპოლის ქართველთა ერთ ერთ მონასტერში.

— ტფილისში უმუშევრად დარჩენილ მუშა-მოსამსახურეებს გადაუწყვეტიათ, სახელმწიფოს დაუხმარებლად თვითონ გაიჩინონ საქმე. ამ მიზნით ისინი ეგრედ წოდებულ „უბერტირების" ბაზრის ნახევრად ხინიან დიდ სავაჭრო ფირმას, რომელსაც სახელად „უმუშევართა შრომა" ეწოდება.

— სტატისტიკური ციფრების მიხედვით, უკანასკნელად შტატების შემოკლების გამო, ქ. ტფილისში და მის მახლობლად სპეკულიაციას 5-პროც. დაუკლია.

რადიო.

ჯინვახი. ჩიჩერინის ნოტამ (იხ. „ტრიბუნა" №) დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ყველა სახელმწიფოებზე. მოსალოდნელია ჩიჩერინს ჟარი უთხრან და პირ და პირ ჩიჩერინთან გამართონ მოლაპარაკება ევროპაში მეფრინდობის ლიკვიდაციის შესახებ. განსაკუთრებით დიდ მნიშვნელობას აძლევენ საქართველოს შემოსვლის მაგნებს. მართალია მოლშე ვიკემა დიდათ შეამცირეს სპილენძის მადნები საქართველოში, ვინაიდან მადნები იმპერიალისტურ სახელმწიფოებს უნდა არ აინტერესებდეს და არა მეშვეობით, მაგრამ რაც დარჩა, მისი ნახევარიც საკმარისია ევროპის კაპიტალის დასაბანდებლად.

ქიდანვე რუსეთ-გერმანიის შეთანხმების პატივსაცემლად კონფერენციის სხდომებში ერთი კვირით შეწყდა. ამ ხნის განმავლობაში რუსეთის დელეგაცია ათვალიერებდა მიდამოებს და იტალიელები რუსეთის დელეგაციას. ხალხი ჯერ შორიდან ათვალიერებდა ბოლშევიკებს, მაგრამ მალე დარწმუნდა, რომ ისინიც ჩვეულებრივი ადამიანები ყოფილან, ჩვეულებრივად ლაპარაკობენ, ჭამენ, სმენ და ქეიფობენ კიდეც ბანკეტებზე მეფის გვერდით. ასე მაგალითად, როცა იტალიის მეფე მობრძანდა ჯინევაში და ბანკეტი გაუმართეს ევროპის დიპლომატებს, ჩიჩერინიც დაესწრო მეფის სადღეგრძელოს... (ვერ გავარჩიეთ დალია, თუ არა).

პარიზი. ე. გეგეჭკორმა ნოტით მიმართა ყველა ინტერნაციონალებს და აუწყა, რომ ის არას დროს არ ყოფილა ბანკეტზე არც ერთ მეფესთან. ის მხოლოდ პარლამენტარულ ქვეყნების წარმომადგენლებს უმართავდა ბანკეტს ტფილისში, რისთვისაც ბოლშევიკებმა ლოლიტი დასწამეს და სამშობლოდან გარეკეს მენშევიკები. ეხლა, რაკი ბოლშევიკებიც აღარ ელოდებიან ბურჟუაზიისაგან პურ მარილის მიღებას, ჩვენ ლაპარაკი გვენსხვავებს და მზადა ვართ ხმარი დავუჭიროთ საბჭოთა სისტემას საქართველოშიაც.

ესე ამბავი...

იმ ბედნიერი დღის შემდეგ, რაც ცოლი შევირთე, არ გასულა სამი თვე და ჩემს მეუღლეს რაღაც მოუვიდა ასტკივება. აქეთ ვეცი, იქით ვეცი, აქეთ წავედი, იქით მკითხავე; თქვენც არ მომიკვდით, არაფერმა არ უშველა. მივარბენინე რკინის გზის საავადმყოფოში, ვაჩვენე ექიმებს, ბებია ქალებს,... გასინჯეს, გაზომეს, ასწონეს და გამომიცხადეს: ორსულადა არისო.—იმე! რას ვაფიქრობდი, თუ ასე მალე შვილს მოვესწრებოდი. ჩემი ცოლი მაშინვე სამშობიაროში გააქანეს და მე ორი დღის შემდეგ დამიბარეს. რაღა სიტყვა გადიოძიებოდეთ, გიახელით ორი დღის შემდეგ ჯოხ-ტვირთულით, საჩუქრებით, თეშქებით, ძღვენით. მაგრამ ბებია ქალებისთვის კი არა! არა, არ მოგეცეს ჭირი... ჩემი ცოლისთვის. მივედი და ცნახე შვილიც და ცოლიც. უკანასკნელი კი, როგორც გადმომცეს, შეშინებული და გათვალულია. მიჯდომოდა თავ ქვეშ ერთი ბებია ქალი და რაღაცას ულოცავდა. შეიკრა საკეცი ჩაწრით და მაკრატლის კბილებიც გადაბრუნებული ამოიდო თავქვეშ. ვკითხე მშვიდობა, მაგრამ ხმა ჩამაკმენდა ბებიამ: სუ! უბრათ იყავი, სანამ ლოცვას არ დავათავებთო. დავჯექი, მივუგდე ყური. მიტანა შავტარიანი დანა, ნახშირის ნატეხი. თითი დაპარაკში და ლოცვა გამოშვებით შეუმგროვდა სულს და მტვერს ასხამდა...

„ფუ! აქ გაქრა! ფუ! ასე გაქრა შენი ავი სული, ავი გულით შემხედავი. გასკდეს შავი კლდე, გამოძვრა წითელი გველი, გასკდეს შავი ზღვა, გამოძვრა ყვითელი ემაკი. შენს გამთვალველს; ნარი-ეკალი, ბაძგარი, გველის ფხა, წუმწუმის ცეცხლი, ქვა ქვიშური, წინ-ქვა, ფიწალი დარეცა ღვთის ძალი, ფუ! აქ გაქრა, ფუ! ასე გაქრა შენი ავის თვალი, ავის გულით შემხედავი და მიაყარა თვალებში ავიდმყოფს ნახშირი. დამთენარია. დიდებაი სასუფევლისა, გული, მოდი აქანასა..." აქ კი ვერ მოვითმინე და მივაძახე: ეი! რას შვრებით, ცოლს თვალები არ დაუფუხო, თორემ, მომეცა სიცოცხლე, შენ გაჩვენო თვალების დაფუხება როგორ უნდა თქო. ყმაწვილო, გვაცალეთ, თქვენ ის კი ნუ გინდათო. მე მოსკოვში დამიმთავრებია ხელობა. მე კიდევ შევეკითხე: რათ დაგჭირდა ეს შელოცვებითქო? მიპასუხა:—აი როდესაც მშობიარობდა, ხამგენი იმანქნობდა, იგრიხებოდა... მე ვერ მოვითმინე და ხელი მივარტყი კლავზედ. იმისთვის კი არა, რომ შეურაცხყოფა მიმეყენებია, არა რომ გული არ წასვლოდა. ეს უებარი საშუალებაა ახალ გამოკვლევებით მედიცინაში და მეც პრაქტიკაში ეხმარობ. ტყუილად კი არ გამითავებია მოსკოვში. მე აქაური ბებია ქალებს კი არ ვგევარ. მე ვგვარობ ხატის ქალი ვარ და წყალ-გალმა ჩემი ქების მეტს ვერაფერს გაიგონებთ. რომ იკითხოთ სიზმრების ამხსნელიც, უსათუოდ ჩემზედ მიგითითებენ ხატის ქალს. მეც დავინტერესებულმა, როგორც რუსების მისამს ხურდ, ორიოდე სიზმრის ახსნაც ვთხოვე: რას ნიშნავს როდესაც რკ. გზ. საავადმყოფოს ავთიაქს ნახამ სიზმარშითქო: მიპასუხა—გამოწერილი რეცეპტი დაკარგება, ან იმავე ავთიაქში გამსახურდება, ხარ ფარმაცევტი თუ არათ.

თუ ავდგით კომი გისიზმა?

— „საკრაჩინაში" მოხვდები, მიუხედავად იმისა, რომ შენს მაგიერ მეორეს მიიღებენ.

ერთი კიდევ. თუ რომ რეცეპტის გამოშვარი ქაღაი ნახე?—2 კატეგორიით წარმატიოებს მიიღებ.

მეჭაშნიკა მისი სიტყვა და ვთქვი მართლა ხატის ქალი ყოფილა და ხატის ძალა ქონია, რომ ასე აშკარათ ამიხსნა ყოველივე. მაგრამ დღემდისაც ერთი ჩემთვის გამოურკვეველი დარჩა, მართლა მიდეჩულია მედიცინაში მშობიარე ქალის ცემა მშობიარობის დროს თუ „ფშუფი მეთ" მოუვიდა.

ძმუახელი კუდ.

—

ქართული ოპერეტა—რუსული აფიშით.

აპრილის 25-ს სახალხო სახლში მოხდა დიდი სკანდალი: ამ დღეს დანიშნული იყო საოპერო მომღერალ ტ. აბაშიძის საღამო. იდგმებოდა დოლიძის ცნობილი ქართული ოპერეტა „ქეთო და კოტე" ამ საღამოს არც ერთი ქართველი არ დაესწრო. დაესწრნენ მხოლოდ არა ქართველები, რომელთაც პროტესტის ნიშნად დემონსტრატიულად დასტოვეს სათეატრო დარბაზი და წავიდნენ, ბოლოს, როგორც გამოირკვა, ამ გაუგებრობის მიზეზი შემდეგი ყოფილა: აფიშები დაბეჭდილი ყოფილა რუსულად. ქართველებს ჰგონებიათ, რომ „კოტე და ქეთო" დოლიძეს რუსულად გადაუთარგმნიათ და აღარ დასწრებიან რუსებსაც ოპერეტა გადათარგმნილი ჰგონებიათ, მაგრამ რაკი აღმოჩნდა, რომ ოპერეტა იდგმებოდა ქართულ ენაზე, ამიტომ ამ უცხოელმა ხალხმა ეს ამბავი თავიანთ თავის შეურაცხყოფად ჩათვალეს და თეატრიდან წავიდნენ. ეს სენსაციური ამბავი მთელმა ტფილისის საზოგადოებამ გაიგო და ამიტომ ტფილისის არტისტებმა გადაწყვიტეს, რომ მომავალში მსგავსი ამბავი აღარ განმეორდეს. ამით გაფრთხილებულმა საოპერო თეატრის ქართველმა მომღერლებმა გ. სარაჯიშვილმა და ინაშვილმა თეატრის დირექცია გააფრთხილეს, რომ მათი გვარები აფიშებში სარკინეთ და ინგლისურ ენაზე აღარ გამოაცხადონ.

დაუდ-ბეგ.

—

მოწერილი ამბები

ხაროვეული. ამას წინეთ ხ ნდებელი მუშა კორესპონდენტი. ამხ „კრებათა" ჩვენ „სატირიკონში" სწერდა უტყუარ ცნობებს, მაგრამ ვინაიდან ეხლა მდგომარეობა შეიცვალა და „კრებათაც" გამოჩინებულზე გადმგზავრა სალოცავთ რადგანაც სიმონ მღვდელი არ მოსწონს და ფილიმონის ლოცვა-კურთხევას ლებულობს მის მრევლში) მე იძულებული ვარ აღვნიშნო ცოტაოდენი ცვლილების შესახებ „სატირიკონისა" და ხანდების მუშების გარშემო.

საქმე შემდეგშია: „სატირიკონის მკითხველებმა გიორგი ანტონიჩმა და ნიკოლამ ჟარი განაცხადეს თავის თანამდებობაზე, დაკისრებული ფუნქციის სიძნელის გამო მათ მაგივრად არჩეულია სერგო გუაბერიძე, და სიკო ივანიჩი. (თუმცა პეპელა წინააღმდეგი იყო).

კოდის თავიდან კაცის გადმოვარდნა მოსალოდნელი აღარ არის, ვინაიდან კოლია მაღლაფერიძემ კარგი ტახტი გააკეთა და ის დაიჭერს გადმოსავარდნილ კაცს.

არსენა მეზუტკე კი დიდი ხანია საიქიოს გაემგზავრა „ფაგონოთკით" და კალისტრატე 136 ვერსში გადაიყვანეს. ძათ ალაგზე დარჩენ პიროვილე და მოსე ნანიტაშვილი ვეფხაძეების და წულუკიძეების კლდე ის დაშორებულია და მანამდე არ ელოდება იქადრი მუშა სანამ არ შეაკეთებენ „ფაგონოტკის" ხიდს. (ამ ხიდის შეკეთებას მოითხოვს აგრეთვე ყოფილი მურმანა გილეშვილის და იხლანდელი ალექსი ჭყიშვილის წისქვილის ინტერესებიც).

საერთოდ კი მდგომარეობა გამოსწორებულია. ხელფასს მუშები კარგად ღებულობენ. მაგალითად. თუ კარგი ქვა შეგვხვდა წამალმაც არ გვიმტყუნა და მაღლაფერიძისთან და დევდარიანისთან ტახტი გავაკეთეთ, დღეში 600000 მაინც გავაკეთებთ. საჭიროა ერემია ფუტკარაძემაც ჩქარა-ჩქარა ჩამოუყვნოს ხოლმე „რაბოჩი პოეზდი" ქვის დასატვირთავად.—ამასთანავე საჭირო ერთი გაზეთი კიდევ მოემატოს ამხ. გიორგი თავზარაშვილს, რომლის სახელზე მოსულ გაზეთსაც ფოსტაშივე ეკითხულობთ ხოლმე გრიშასთან ერთად

მათიას ბუტკელი.

—

პირველ ლეკციონში. პირველ ლეკციონის მასწავლებლებს მოსთხოვეს, მოახდინონ წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია ა. წ. პირველ მაისამდის და ამიტომ მათ ძალიან გაეხარდათ ბერეჟაძეს კამანდირათ დანიშვნა, ვინაიდან ამ უკანასკნელმა გადაწყვიტა მასწავლებლების თავიდან ფეხებამდე შემოსვა, რომ მასწავლებლებს მთელი დრო სწავლებისათვის მოენდომებინათ. ბერეჟაძემ იმ დღისვე წააწერა მასწავლებლების მოთხოვნილების ქაღალდს „მიეცეს", მაგრამ შენგელიამ კი წაწერილზე წააწერა „არ მიეცესო". ამ გვარად მასწავლებლებმა (შტატის) მიიღეს: დაპირება „დღეს ხვალ" მოითმინეთ მოგცემთ, ჯერ სხვამ მიიღოს და სხვა ამგვარი ნივთები. მასწავლებლები სავსებით დაკმაყოფილდა ასეთმა გულუხვობამ და მთელი თავისი ენერგიით ცდილობენ პირველი მაისისათვის მოახდინონ უცოდინართა გუნდის ლიკვიდაცია, ეს შესაძლებელიცაა, ვინაიდან მათთვის ეკონომიურ მხარეზე აღარ უნდა მათ ზრუნვა თ ვიდრე ფეხებამდე შემოსილი არიან.

ლეკციონელი.

რედაქტორი ავანა წკიპურაძე.

საბოლოოდ გამოაშკარავდის რამდენათ ეწინააღმდეგება რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება სხვა ხელშეკრულებებს. გაზ. „ჟურნალ დე დება“-ს ცნობით, გენუაში განზრახული თათბირი არ შეცვლის საფრანგეთის თვალსაზრისს.

საფრანგეთის პასუხი

ნაუენი, 28 აპრ. პუანკარე თანხმაა მიიღოს ლლოიდ-ჯორჯის წინადადება, მაგრამ აცხადებს, რომ მას არ შეუძლია გაემგზავროს პარიზიდან გენუაში 6 მაისზე უფრო ადრე, რადგანაც მხოლოდ ამ დღისთვის საფრანგეთში დაბრუნდება პრეზიდენტი მილიერანი.

შექმნილი მდგომარეობა

ბერლინი, 28 აპრ. ლლოიდ-ჯორჯმა მიიწვია თათბირზე იმ სახელმწიფოთა წარმომადგენელნი, რომელთაც ხელი მოაწერეს ვერსალის ხელშეკრულებას, რათა განეხილათ შექმნილი მდგომარეობა პუანკარეს მიერ ბარ-დე-ლიუკში წარმოთქმულ სიტყვასთან დაკავშირებით. გადაწყდა გამორკვეულ იქნეს საკითხი გენუის კონფერენციის საქმიანი მუშაობის შესახებ. ინგლისის დელეგაციას აუცილებლად მიაჩნია გამოარკვიოს, რა ნაბიჯი სურს გადადგას პუანკარეს, რადგანაც ისინი შიშობენ, რომ მის მოქმედებას შეუძლია გამოიწვიოს სერიოზული შედეგები. ამ თათბირზე გერმანია არ იქნება მიწვეული.

ლლოიდ-ჯორჯის აზრი

ნაუენი, 28 აპრ. გაზეთ „ჟურნალ“-ის გენუის კორესპონდენტის ცნობით, ლლოიდ-ჯორჯს პუანკარეს მიერ შექმნილი მდგომარეობა საშიშრად მიაჩნია. ინგლისის პრემიერი დარწმუნებულია იმაში, რომ გერმანიასა და რუსეთს მხოლოდ მშვიდობიანი ხასიათის განზრახვები აქვთ და, რომ ორივე ეს სახელმწიფონი სეპარატიულად მხოლოდ მაშინ დაიწყებენ მოქმედებას, თუ ანტანტა მათ არ დაეხმარება გაჭირვებაში. ლლოიდ-ჯორჯი რჩევას იძლევა დაეხმარონ რუსეთსა და გერმანიას ფულით და საერთოდ ყველა იმით, რის საჭიროებასაც ორივე ეს სახელმწიფონი განიცდიან და რითაც მათ შეუძლიათ ისარგებლონ.

იმავე გაზეთის ცნობით, როგორც სჩანს იტალია ეთანხმება ინგლისს და აგრეთვე ჩეხო-სლოვაკიაც თანაუგრძნობს ინგლისის თვალსაზრისს, მიუხედავათ იმისა, რომ მცირე ანტანტა მხარს უჭერს საფრანგეთს.

რასაც დასთესს, მასვე მოიმკი.

ლონდონი 28 აპრილი. თემთა პალატის ზოგიერთი წევრები აცხადებენ, რომ ინგლისის საზოგადოებრივი აზრი ცხადად შეიცვალა საფრანგეთის მიმართ, რომელსაც აშკარად სურს ჩაშალოს კონფერენცია. საზოგადოებრივ მასის პარტიამ ზურგი შეაქცია საფრანგეთს.

ანტანტის პოლიტიკის შედეგები.

ბერლინი 28 აპრილი. გაზეთ „დეილი ნიუზის“ ცნობით ლოიდ ჯორჯმა განუცხადა ინგლისელ და ამერიკელ კორესპონდენტებს, რომ ევროპას დღეს თავს დასტრიალებენ ისეთი პრობლემები, იმდენათ სერიოზულნი, რომ თვითეულ მათგანს შეუძლია გამოიწვიოს შეტაკება ევროპაში. ლოიდ ჯორჯი აღნიშნავს, რომ ფაქტი რჩება ფაქტად. გერმანიის შეთანხმება მოულოდნელი იყო მაგრამ იგი ამასთან აუცილებელიც იყო. დღესდღეობით გამარჯვება გამარჯვებულ სახელმწიფოთა მხარეზეა, მაგრამ თუ ჩვენი გამარჯვება, აღნიშნა ლოიდ ჯორჯმა, გამოიხატება ჩაგვრისა და შურისძიების სისტემაში, მაშინ ასეთი რეჟიმი დიდხანს ვერ გასტანს.

მე, უკვე ბერი რა ადამიანი, განაცხადა ლოიდ ჯორჯმა, შევძლებ კიდევ შევიხედო შევხედო ევროპას ისხლით წელიწადს. შესვენება და შურისძიება მაშინ მხოლოდ ჩვენ დაგვატყდება თავზე

კიდევ უშედეგო ხმები

ბერლინი, 28 აპრილი. პუანკარე მოითხოვს, რომ გენუაში მოწვეულ იქნეს

ერთიანი საბჭო. დაადგინა, რომ გენუაში თათბირი გაიმართება 6 მაისს. თუ ორი ბრიტანეთი დელეგატები ჰოლანდიის მიმართ მიიღოს თათბირში მცირე ანტანტის წარმომადგენლება, ინგლისისა და იტალიის დელეგატები იმედოვნებენ, რომ იმ ინი შესძლებენ იმ ძალადობითი ზომების უარყოფას, რომელიც საფრანგეთს სურს მიიღოს გერმანიის წინააღმდეგ. ხსენებულ 6 მაისის თათბირზე რუსეთი და გერმანია არ იქნებიან მიწვეულნი.

სახელმწიფოთა დაჯგუფება

ბერლინი, 28 აპრილი. ამერიკელი ფინანსისტი ვანდერლინი დეპეშით ატყობინებს გაზ. „ნიუ-იორკ-გერალდს“ და „ჩიკაგო ტრიბუნს“, რომ შესაძლებელი არის ევროპის სახელმწიფოთა გადაჯგუფება. ვანდერლინს შესაძლებლად მიაჩნია შემდეგი დაჯგუფება: სახელმწიფოთა ერთი ჯგუფი შესდგება მრეწველობა ძლიერ განვითარებულ ქვეყნებიდან, რომელნიც საქონელს ექსპორტს და რომელნიც მოკლებულნი არიან შესაძლებლობას ნედლი მასალის გარეშე გახდნენ თავიანთი მრეწველობის. სახელმწიფოთა ეს ჯგუფი ყველაზე უფრო დაინტერესებულია მშვიდობიანობით მასში შედიან: ინგლისი, გერმანია, რუსეთი, სკანდინავია, ბელგია, იტალია და ჩეხო-სლოვაკია. სახელმწიფოთა მეორე ჯგუფი, რომელიც გამსჭვალულია იმპერიალისტური—სამხედრო ტენდენციებით, შესდგება: საფრანგეთისგან, პოლონეთისგან, სამხრეთ სლავიიდან და რუმინეთიდან.

გარანტიათა ხელშეკრულება

ბორდო, ბრიანმა განაცხადა, რომ იგი სავსებით კმაყოფილია საგარანტიო ხელშეკრულების დადების გარეშე წარმოებული მოლაპარაკებით. ამ საკითხის შესახებ წარმოებული წინასწარი მოლაპარაკება იმედს აძლევს მას იმისას, რომ საგარანტიო ხელშეკრულება დაამყოფილებს მთელ ევროპას. ამ ხელშეკრულებამ, პირველ ყოვლისა, უნდა იქონიოს ყველა საერთაშორისო ვალდებულებანი, რომელიც კი არსებობდა სახელმწიფოთა შორის და განამტკიცოს ევროპის მშვიდობიანობა.

ახალი ამბები

— **პარტახტიანი ტიფი.** 16 აპრილს ტფილისის ქალაქის საავადმყოფოში პარტახტიანი ტიფით ავად იყო 142 კაცი და ყვავილი 14. 16—23 აპრილამდე საავადმყოფოში სულ ახლად შემოვიდა პარტახტიანი ტიფით ავადმყოფი 57 კაცი და ყვავილი 6 გამოიწერა ტიფით ავადმყოფი 54 და ყვავილით 6. გარდაიცვალა ტიფით 6 და ყვავილით —3. 23 აპრილიდან ტიფით ავად არის 133 კაცი და ყვავილით 11. ტფ. რკ. გზ. საავადმყოფოში 16 აპრილიდან ავად იყო 29; ერთი კვირის განმავლობაში შემოვიდა საავადმყოფოში 20 კაცი ტიფით ავადმყოფი. გამოიწერა 12, გარდაიცვალა 2. 23 აპრილიდან საავადმყოფოში წევს 35 კაცი ტიფით სნეული.

— **მ. გ. ხელინსკი.** 28 აპრილს ში, რად გარდაიცვალა სახალხო სამიწადმოქმედო სასოფლო მეურნეობის განყოფილების მდივანი მ. გ. ხელინსკი ძველი მუშაკი სამიწადმოქმედო უწყებისა.

— **კურორტის საქმე.** სახალხო ჯანმრთელობის კომისარიატის სრულუფლებიან წარმომადგენლად დანიშნულია რესპუბლიკის საკურორტო საქმეებისათვის ექ. ილია მამულია.

— **ხნიერებული მდგარველობა.** სახალხო ჯანმრთელობის კომისარიატის მიერ გაძლიერებულია სანიტარული დაცვა სასურსათო პროდუქტებისა სასმელი წყაროებისა, რომელთაც აქვს საზოგადო მნიშვნელობა რესპუბლიკაში.

— **ვაქცინის მომზადება.** ცენტრალურმა ბაქტერიოლოგიურმა ლაბორატორიამ სახალხო ჯანმრთელობის კომისარიატისა მიამზადა საკმარისი რიცხვი ხოლერის საწინააღმდეგო ვაქცინა, და ტიფის წინააღმდეგ დეგაქსინი.

სამხატვრო ქრონიკა

— **ეფემია მესხის იუბილე.** მაისის 14-ს რუსთაველის თეატრში დანიშნულია დამსახურებულ მსახიობ ქალის ეფ. მესხის 40 წლის იუბილე.

— **ქართველ მსახიობთა ყრილობა.** მაისის 7-ს, ტფილისში დანიშნულია ქართველ მსახიობთა ყრილობა. დღიური წესრიგი ამ დღეებში გამოცხადდება.

ეფემია მესხი

ქართულ მუდმივ სცენის დაარსების ხ. ნ. ს მრავალი წარჩინებული მოღვაწე-მსახიობი აღმოჩნდა. სწორედ ეს გარემოება იყო მიზეზი, რომ ჩვენი მშობლიური თეატრი გარდაიქცა დიდ კულტურულ მოვლენად ქართველი ერის ცხოვრებაში. ზემოხსენებულ მსახიობ-მოღვაწეთა შორის, ბევრი უკვე სრულიად მოსწყდა ქართულ სცენას და დღეს მხოლოდ მცირე რიცხვი-ღა დარჩა, ამათ შორის ეფემია სიმონის ასული მესხიც. აგერ უკვე 40 წელიწადია, რაც ეს მაღალ ნიჭიერი მსახიობი მოღვაწეობს ქართულ სცენაზედ და მისმა ამდენი ხნის დაუღალავმა და თავგანწირულმა შრომამ დიდი და მეტად საგრძნობი ნაყოფი მოუტანა ქართულ თეტრს.

ეფემია მესხის სახელი ქართულ თეატრს ისე ძვირფასად და საყვარლად მიაჩნია, როგორიც არიან: ნინო ჩხეიძე, ნატ. გაბუნია, მარ. საფაროვა, ვასო აბაშიძე, კ. ყიფიანი, ვლ. მესხიშვილი და ეფემიას ძმა— კოტე მესხი.

აღსანიშნავად ასეთ დიდი და სასარგებლო მსახიობის მოღვაწეობისა შესდგა კომიტეტი, რომელსაც განზრახული აქვს მოაწყოს **ეფემია მესხის** ორმოცი წლის მოღვაწეობის იუბილე მიმდინარე წლის მაისის 14-ს, ტფილისში, რუსთაველის თეატრში.

გაცნობებთ-რა ამას, გთხოვთ მხურვალე მონაწილეობა მიიღოთ ქართული თეატრის ამ დიდ ზეიმში.

ყოველივე ცნობებისათვის გთხოვთ მიმართოთ კომიტეტის მდივანს, რუსთაველის თეატრში.

საიუბილეო კომიტეტის თავმჯდომარე დ. ვ. კანდელაკი.

თავმჯდომარის ამხანაგი

კ. ანდრონიკაშვილი.

მდივანი ვიაჩესლავ ჯიქია.

ნინო ამირეჯიბი, მელ. ბალანჩივაძე, ი. გრიშაშვილი, ა. დარახველიძე, შ. დადიანი, ნინო დავითაშვილი, ნინო ნაკაშიძე, ა. პაკროვსკი, ი. ცურინოვი, ელ. ანდრონიკაშვილი.

ტფილისი 1922 წ.

თეატრი და ხელოვნება

კიდევ მეორე კონსერვატორიაში.

მეორე კონსერვატორიის გამგეობა, მიუხედავად ხელის შემშლელ პირობებისა, მაინც განაგრძობს თავის კულტურულ მუშაობას.

აპრილის 24 ს კონსერვატორიის დარბაზში შესდგა მორიგი ს ღამო კვარტეტი. კვარტეტის სახელდობრ (ილჩენკო, ცოციანოვი, ფორინსკი, სტუპელი) უნდა ითქვას, რომ მისი მონაწილენი დიდი სიყვარულით, კულტურით, სერიოზულად ეპყრობიან საქმეს და მალე წ ეს სრული დასრულებულ ensemble-ს. მე პირადით მოვისმინე სამაგალითო შესრულება კვარტეტისა ჰაიდნის g dur და მოცარტის d-moll და უნებლიეთ ისახება შედარება ჩვენთა გამოჩენილ კვარტეტთან და გადამეტებული არ იქნება, ითქვას, რომ ჩვენი კვარტეტი მათზე უარესად არ ასრულებდნენ. პირდაპირ სამაგალითო შესრულება, ფრაზიროვკა და დინამიური ასახვა უმაღლეს წერტილამდეა მიყვანილი. არა ნაკლებ დასრულებულად იქნა შესრულებული ილჩენკოსა და სტუპელის მიერ გაბის კონცერტი ორი სკრიპკისთვის. კარგად აძლევდა აკომპანიმენტს მოქ. გენგერისი.

ამა წლის, აპრილის 30-ს ამავე კონსერვატორიის დარბაზში შესდგება მეტად საინტერესო კამერული საღამო. ტფილისში პირველად შესრულდება ბეთხოვენის გამოჩენილი septett-ი (ორი სკრიპკა, 2 cello, ალტი და სასულე ინსტრუმენტი). ეს მთელი ხოვლენაა მუსიკალურ სფეროში, რის გამოც შეგვიძლია გამოვთქვათ სრული ჩვენი კმაყოფილება.

ვ. ბ.

მოწერილი ამბები

11 აპრილს, ამხ. პ. კვირკველიამ ქალ. ოზურგეთის თეატრში გააკეთა საჯარო მოხსენება შემდეგ თემაზე: „ინტერნაციონალთა კონგრესი და გენუას კონფერენცია“. მოკლე შინაარსი: 2 და 10 აპრილი აღნიშნებიან საერთაშორისო მუშათა მოძრაობაში, როგორც ღირსშესანიშნავი დღეები. ორ აპრილს ქალ. ბერლინში შეიკრიბნენ 2—2½—3 ინტერნაციონალების წარმომადგენლები, მუშათა კლასის სხვა და სხვა ფრთის წარმომადგენლები ერთმანეთს შეხვდნენ შეთანხმების მიზნით. ათ აპრილს, გენუაში უნდა გაიხსნილიყო გენუას კონფერენცია. უკანასკნელით დავიწყოთ, პირველით გავათავოთ. რა მიზეზებმა, რა ფაქტორებმა წარმოშვა გენუას კონფერენცია? ამ კითხვაზე რომ პასუხი გაგვცეთ უნდა, მოვიგონოთ, თუ ვინ შეიკრიბება გენუაში? მართალია იქ მრავალი სახელმწიფოები სხვა და სხვა მისწრაფებით და პრინციპებით შეხვდებიან ერთი მეორეს, მაგრამ არსებითად გენუაში ორი ქვეყანაა წარმოდგენილი ძველი (კაპიტალიზმი) და ახალი (სოციალიზმი). გენუაში სინამდვილეში ორი ბანაკი: რევოლუციონური და კონტრ-რევოლუციონური. რამ აიძულა ეს ორი ისტორიული მტერი ზავის ჩამოსაგდებით, რომ მივიდნენ ერთმანეთთან და განა ზავი შესაძლებელია მათ შორის? სახელგანთქმული ანტანტა ოთხი წელიწადია ებრძვის რუსეთის რევოლუციას ინტერვენციით, ბლოკადით, ყველა საშუალებით და რესურსებით. მაგრამ ომი რევოლუციასთან ანტანტამ ვერ მოიგო. რუსეთის რევოლუციის დამარცხების იმედი აღარ არის, ლოიდ ჯორჯი უკვე ვეღარ „წინასწარმეტყველებს“ რუსეთის სოციალისტურ მთავრობის „მოსპობაზე“ და მის ჩამოგდებაზე. ევროპის ეკონომიკა ევროპის ეკონომისტებისავე აზრით აწმოწყობილი. ევროპის ეკონომიური აღდგენა ანტანტის საზრუნავი საგანია ამაზე ბევრი რამ გამოინით, მეც სიტყვას არ გავაგრძელებ...

ჩვენს დედა-ქალაქში—ტფილისში ხშირია მოხსენებები სათაურით: „ევროპის დაღუპვა“, „შპენგლერი“. საერთოდ ამ სათაურები გულისხმობენ, რომ არა მარტო ეკონომიური, რამდენ პოლიტიკური, ზნეობრივათ და მორალურად დეკადანსისა და დაცემის ხანას განიცდის ევროპის ფილოსოფია, რელიგია, მეცნიერებება, კულტურა ევროპის მოაზროვნეთ მეცნიერ-ეკონომისტთა და ფილოსოფოსთა აზრით ევროპა (საერთოდ ძველი) დეგრადაციის გზას დაადგა.

ლოიდ ჯორჯი, ტიპიური წარმომადგენელი ანტანტისა გრძნობს რა კატასტროფიულ მდგომარეობას ევროპისას, ქედს იხრის რევოლუციონური ძალის წინაშე—სოციალიზმის წინაშე და გენუაში ეძებს ყველა „ვულკანური“ ევროპისას. ლოიდ ჯორჯი იმდენად თვალსაჩინო შეიქმნა, რომ რუსეთის რევოლუციონერებს ზავის ჩამოგდებაზე ელაპარაკება. ავღნიშნოთ რუსეთის რევოლუცია. მისი მიზანი იყო ევროპის ბურჟუაზიის მოსპობა და სოციალისტური დროშის გაშლა პარიზის, ლონდონის, ვაშინგტონის ქუჩებზე. შესძლო ეს რუსეთის დიდმა რევოლუციამ? რასაკვირველია ვერა. რუსეთის რევოლუციის ტალღები შავ ზღვას ვერ გადმოლახა. წითელი, ამბოხებული ტალღები ეხლა მისწვდება მეშვიდე ნაწილში მოედნისა. ბურჟუაზიის ციხე-სიმაგრეები საკმაოდ ძლიერნი არის.

მაგრამ რუსეთის რევოლუცია საკმაოდ ძლიერია, რომ მან მშრომელი ხალხის ძალა-უფლება არ განათავისუფლოს ანტანტის ფეხთა ქვეშ. რევოლუციამ ვერ სძლია კონტრ-რევოლუციას. მაგრამ ვერც კონტრ-რევოლუციამ დაამარცხა რევოლუცია. ორივე ძალა ერთი მეორესთან ბრძოლაში. დაღლილნი ჩვენენ გამოეშურნენ. გენუამ უნდა შეჰყაროს და გენუამ უნდა გაჰყაროს მებრძოლნი. ბრძოლის დასრული არ არის გენუა, მაგრამ გენუამ დროებით უნდა დაასვენოს ორივე ბანაკი.. დასვენება ორთავესთვის აუცილებელია. ამისათვის იგი უნდა მოხდეს სულ ერთია გენუაში იქნება, თუ სხვა ქალაქში. რასაკვირველია, გენუა საბოლოოთ ვერ შეარიგებს მებრძოლთა მხარეებს. ცხადია, კაპიტალიზმ-იმპერიალიზმი და სოციალიზმ რევოლუცია თავისი შინაგანი ბუნებით ერთი მეორის ისტორიული მტერნი არიან. მათი შეთავსება—შერიგება შეუძლებელია და ვერც შეუძლია იწონოს. ანტანტა რუსეთის რევოლუციის წინააღმდეგ ვერ ხელს უყრის ...დროის შერჩევას მოინდომებს, ... ახლა აქვს. რევოლუციონური ... იმედს ... ტოროტ ... დ. ს. ლოიდ ჯორჯი ... შემდეგ მოამზადა ლი შეტყობებისთვის და ლენინიც ბერლინის კონფერენციაზე აწარმოებს ახალ კომბინაციებს, მე 8 კომუნისტურმა ინტერნაციონალმა შეთანხმების წინადადებით მიმართა მეორეს და ორ ნახევარ ინტერნაციონალებს. მე 3 ინტერნაციონალი ბერლინის კონფერენციაზე მეორესა და ორ ნახევარ ინტერნაციონალიებისაგან მოითხოვს გაერთიანებულ მუშათა ფრონტი შემდეგ საფუძვლებზე.

8 საათის სამუშაო დღე, რუსეთის რევოლუციისათვის მხარის დაჭერა, რუსეთის მთავრობის ცნობა, კაპიტალთან ბრძოლა, მოსალოდნელი იმპერიალისტური ომის წინააღმდეგ გამოსვლა. სოციალისტურ რევოლუციას, პროლეტარიატის დიქტატურას კომინტერნი თავის მოთხოვნებში სტოვებს. რას იტყვის 2—2½ ს. ინტერნაციონალი, კითხვას გადაწყვეტს 2-ნ ს. ინტერნაციონალი, რომელიც შეუძლებელს ინტერნაციონალი.

უნდა ვ მოვიგონოთ, რომ 2-ნ ს. ინტ. წარმომადგენელნი მესამე ინტერნაციონალის შეთანხმების პირობებს მიიღებენ და მეორესაც აიძულებენ მიიღებინონ... ამას ახლო მომავალი დაგვანახვებს...

ან ეს გზა, რომელიც მესამე ინტერნაციონალმა აირჩია, მუშათა მოძრაობას ახალ ფორმაში ავალიბებს, მუშათა ფრონტის გაერთიანება აიძულებს გენუას კონფერენციას იცნოს რუსეთის მთავრობა. ყველა ეს სოციალიზმისაკენ სავალ გზებს აადვილებს.

რა მდგომარეობაში აყენებს საერთაშორისო მასშტაბით მომხდარი დიდი ფაქტებს ბერლინის კონფერენცია და გენუა, საქართველოს საკითხს და საქართველოში მოქმედ პოლიტიკურ პარტიებს? აქვს ეს შეთანხმება შესაძლებელი. კიდევ მეტი-იგი აუცილებელია. რა უშლის ხელს?

დღეს, საქართველოში ლეგალურად თუ არა ლეგალურად მოქმედი სოციალისტური პარტიათა შორის გამწვავებული ბრძოლაა. ჩვენში უფრო პარტიული ბრძოლაა, ვიდრე კლასიური. არსებულ პარტიები სოციალისტური თვალსაზრისით თუ მიუდგებიან საკითხს, სოლიდარული თანამშრომლობა მართებთ თავისუფალი პარტიასთან. მაგრამ რაირიგაც არ უნდა დარჩეს შეთანხმება საერთაშორისო კომუნისტებისა და საერთაშორისო მენშევიკებს შორის, საქართველოში მათი ერთ ჭერქვეშ შემა ერთობ ძნელია. ჩვენში პარტია ნთქავს სახელმწიფოს. მენშევიკების 3 წლის ბატონობა საქართველოში ამას მოწმობს. დღესაც ვერ გამიჯნა პარტია და სახელმწიფო. არ ვიცით, სად თავდება პარტიული და სად იწყება სახელმწიფოებრივი. კომუნისტებმა რომ აჰყვავონ საქართველო, მენშევიკებს არ ესიამოვნებათ... ისე ითქმება კომუნისტებზე. ის ჯგუფები, რომელთაც ინტერვენციის საშუალებით სურთ საქართველოში არსებულ ხელისუფლების შეცვლა, წინააღმდეგობაში ვარდებიან და ანტანტის ჯარზე იმედს არ უნდა ამყარებდნენ. ამ ჯგუფების მოქმედება პირდაპირ გაუგებარია. წარმოვიდგინოთ, რომ ანტანტის ჯარმა საქართველოში დააბრუნა ყოფილი მთავრობა. რუსეთსა და საქართველოში შეუძლებელია თუ გნებავთ ზომიერ სოციალისტურ მთავრობის არსებობაც. ევროპა და მთელი მსოფლიო ბურჟუაზიული წესწყობილებით დარჩეს საქართველო რუსეთით მენშევიკებს შერჩეთ, ეს წარმოუდგენელია. ვიქტორ ჩერნოვმა საჯაროთ განაცხადა, რომ ისინი კომუნისტების წაგლის შემდეგ, ძალა-უფლებას ვერ შეინარჩუნებენ. მაშ რისთვის იბრძვიან ან ვისთვის? უფრო იმისათვის, რომ მათ პარტიული, ეგოისტური ინტერესები ალაპარაკებენ. იმისათვის, რომ მათთვის დღეულება, რომელიც ფსიქოლოგიამ იცის: პარტიული გრძნობა ხშირად პატრიოტიზმზე ძლიერ სდგას იმისათვის, რომ პარტიის (სამშობლოს) პოლიტიკას პარტიის პოლიტიკას ანაცვალებენ... თუ პატარა საქართველოს პოლიტიკური პარტიები საქართველოს ინტერესებით ხელმძღვანელობენ და წრფელი პატრიოტული გრძნობით გამსჭვალულნი საერთაშორისო რევოლუციის ნიადაგზე დადგებიან და კერძოდ რუსეთის რევოლუციის სიყვარულით აღიჭურვებიან. ბერლინის კონფერენცია ამ ახალ სიმღერის სიტყვას იტყვის. გაერთიანებული მუშათა ფრონტი—აი დღეის ლოზუნგი... ამით საქართველოს მოიგებს..

№